

Varhaiskasvatuksesta perittävät asiakasmaksut 1.1.2018 alkaen

597/02.05.00/2014

SOVV 14.12.2017 § 67

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut määräytyvät varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) perusteella. Kauniaisissa päätettiin aiemmin tänä vuonna (SOV 28.2.2017 § 3) Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muuttamisesta 1.3.2017 voimaan tulleen lakimuutoksen mukaiseksi.

Hallitus antoi taas 19.9.2017 eduskunnalle esityksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muuttamisesta. (HE 115/2017 vp)
<http://minedu.fi/paatos?decisionId=0900908f80558a8b>, lehdistötiedote:
http://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/varhaiskasvatuksen-maksut-alen-evat-vuoden-2018-alusta. Esitys hyväksyttiin eduskunnassa 8.12.2017.

Hallituksen esityksen mukaan pieni- ja keskituloisen perheen maksut alenevat, ja jatkossa toisen lapsen sisaralennus on 50 prosenttia nykyisen kymmenen sijaan. Maksut määräytyvät perheen tulojen ja perheeseen perusteella, ja hallituksen esityksessä kaikkien perheiden tulo rajoja nostetaan. Näin alennetaan erityisesti pieni- ja keskituloisten perheiden varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja. Isoimmat maksualennukset kohdistuvat monilapsisiin perheisiin. Asiakasmaksulailla säädetään maksujen enimmäismäärä, kunnat voivat päättää myös alemmista maksuista.

Varhaiskasvatuksen enimmäismaksu olisi edelleen 290 euroa (SOV 28.2.2017 § 3). Myös alin perittävä maksu säilyy ennallaan eli alle 27 euron maksua ei pääsääntöisesti peritä. 28.2.2017 päätetyt tuntirajat pysyvät ennallaan. Toisesta lapsesta perittävä maksu alenee. Toisen lapsen maksu olisi esityksen mukaan enintään 50 prosenttia ensimmäisen lapsen maksusta eli enintään 145 euroa. Nykyään toisen lapsen ns. sisaralennus on 10 prosenttia. Seuraavien lasten sisaralennus olisi edelleen 80 prosenttia nuorimman lapsen maksusta eli maksu olisi enintään 58 euroa.

Nykytila Kauniaisissa

Kauniaisten suomenkielisissä kunnallisissa varhaiskasvatuspalveluissa on 31.12.2017 yhteensä 235 lasta (188 perhettä) ja ruotsinkielisessä 124 lasta (92 perhettä). Korkeinta asiakasmaksua maksaa noin 77 % perheistä, ja 124 lapsesta perittiin korkeinta mahdollista maksua 290 euroa. Asiakasmaksua ei peritty lainkaan yhteensä 28 perheeltä (10 %). Asiakasmaksutuotot olivat 815 000 euroa vuonna 2016 ja tuloarvio vuodelle 2017 on 820 000 euroa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.1.2018 alkaen

Varhaiskasvatuksen maksujärjestelmän perusrakenteet sekä 28.2.2017 päätetyt tuntirajat ja niiden prosentuaalinen vaikutus asiakasmaksun suuruuteen säilyvät ennallaan. Maksu määräytyy edelleen perheen koon ja tulojen sekä varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan perusteella. Tulot, jotka maksun määräytymisessä otetaan huomioon, säilyvät myös ennallaan.

Vaikutusten arviointi, jos varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista päätetään esitetyn mukaisesti

- Kenenkään varhaiskasvatuksen asiakasmaksu ei nouse. Monen perheen asiakasmaksu laskee ja moni perhe saa maksuttoman varhaiskasvatuksen. Esimerkiksi keskituloisen kahden lapsen perheen (bruttotulot yhteensä 5900 e/kk) maksut laskisivat vuodessa yli 1200 eurolla.
- Kunta menettää tuloja arviolta 80 000 euroa vuositasolla. Tosin valtio on ilmoittanut, että tulonmenetykset kompensoidaan kunnille nostamalla kiinteistöverotuksen alarajoja, kohdistamalla aiempaa suurempi osa yhteisöveron tuotosta kunnille sekä korottamalla kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Kiinteistöverolain muuttamisesta, verontilityslain ja tuloverolain muuttamisesta sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain muuttamisesta annetaan erilliset hallituksen esitykset.

Hallintosäännön ”Valiokuntien yleinen toimivalta”-luvun § 20 mukaan toimialallaan valiokunta päättää, mikäli se voimassa olevan lainsäädännön mukaan on mahdollista, toimialansa palveluista ja muista suoritteista perittävistä maksuista sekä tulo rajoista.

Liite: Asiakastiedote, lasten varhaiskasvatuksesta perittävät maksut

Sivistystoimenjohtaja:

Kauniaisissa peritään 1.1.2018 alkaen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut seuraavasti:

Asiakasmaksut lasketaan prosentiosuutena perheen bruttotuloista. Korkein maksu on nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta 290 euroa/kk, toiseksi nuorimmasta lapsesta 145 euroa /kk ja perheen muista lapsista 20 % nuorimman lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta. Maksujen indeksitarkistus tehdään seuraavan kerran 1.8.2018.

Tulot

Tuloina otetaan huomioon samassa taloudessa elävän vanhemman tai muun huoltajan, tämän puolison tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön sekä varhaiskasvatuksessa olevan lapsen veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Palkkatuloihin lisätään lomarahaa 5 %.

Tulona ei oteta huomioon

- lasten kotihoidon tukea
- lapsilisää
- vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta

- kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta
- asumistukea
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja
- haitta- tai avuttomuuslisää
- sotilasavustusta, kadetinpäivärahaa ja rintamalisää
- opintorahaa
- koulutusrahaston maksamaa aikuiskoulutustukea
- opintotuen asumislisää
- toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta
- Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta
- julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaista ylläpitokorvausta
- opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia
- perhehoidon kustannusten korvauksia.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut perheen ulkopuolisille lapsille ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä syytinki.

Tuloseelvitys

Selvitys perheen tuloista annetaan tuloseelvityslomakeella liitteineen. Perheen ei tarvitse selvittää tulojaan, mikäli perhe antaa tuloseelvityslomakeessa suostumuksensa määrätä lapsen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuksi varhaiskasvatusajan mukaisen korkeimman maksun. Mikäli perhe ei toimita tuloseelvityslomakeita liitteineen, perheen varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta peritään korkein maksu sovitun varhaiskasvatusajan mukaan.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun tarkistaminen

Perheellä on velvollisuus ilmoittaa kirjallisesti liitteineen myös kesken toimintavuoden, mikäli perheen tulot olennaisesti muuttuvat tai perheen koko muuttuu. Jos maksun määräämistä koskeva päätös on perustunut asiakkaan antamiin liian alhaisiin tulotietoihin, voidaan maksu oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Kuukausimaksu

Kuukausimaksu peritään pääsäännön mukaan enintään yhdeltätoista (11) kalenterikuukaudelta toimintavuoden (1.8.-31.7.) aikana. Maksuton kuukausi on heinäkuu edellyttäen, että kunnallinen varhaiskasvatus on alkanut viimeistään toimintavuoden syyskuussa.

Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta voidaan periä maksu silloin, kun lapselle kesälomakaudella varattua, mutta käyttämättä jätettyä paikkaa ei peruuteta kunnan ilmoittamalla tavalla etukäteen. Mikäli lapselle ei ole määritetty asiakasmaksua, voidaan maksuna periä puolet lain mukaisesta minimimaksusta.

Maksuprosentit, vähimmäis- ja enimmäisbruttotulorajat ovat seuraavat:

Perhekoko	Vähimmäisbruttotulo €/kk	Maksuprosentti	Korkeimman mak- sun bruttotuloraja €/kk
2	2050	10,7	4761
3	2646	10,7	5357
4	3003	10,7	5714
5	3361	10,7	6072
6	3718	10,7	6429

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa elävät molempien alaikäiset lapset. Jos perheen koko on suurempi kuin 6, lisätään maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 138 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta. Jos tulot ovat pienemmät kuin vähimmäisbruttotuloraja tai jos maksu on lasta kohden vähemmän kuin 27 €, maksua ei peritä. Jos perhe ei ilmoita tulojaan, perheen lapsista peritään sovittu varhaiskasvatusajan mukainen korkein maksu.

Voitte laskea perheenne kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun seuraavan mallin mukaan: Laskekaa perhekoko. Katsokaa vähimmäisbruttotuloraja/kk. Vähentäkää se keskimääräisistä kuukausibruttotuloistanne. Ottakaa jäljelle jäävästä luvusta maksuprosentin (10,7) mukainen osuus = asiakasmaksu.

Perittävät maksut

- Keskimäärin vähintään 35 tuntia viikossa kestävästä kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta peritään 100 % maksu.
- Yli 25 tuntia ja alle 35 tuntia viikossa kestävästä varhaiskasvatuksesta peritään 80 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.
- Enintään 25 tuntia viikossa kestävästä varhaiskasvatuksesta peritään 60 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.

Viikoittaisen keskimääräisen varhaiskasvatusajan laskennassa otetaan huomioon lapsen päivittäisen varhaiskasvatusajan lisäksi lapsen säännölliset ennalta ilmoitetut poissaolopäivät kalenterikuukaudessa.

Lapsen säännöllisestä päivittäisestä varhaiskasvatusajasta ja poissaoloista tehdään etukäteen kirjallinen sopimus varhaiskasvatuspaikan kanssa. Perheen loma-aikoja (esim. syys-, joului- ja hiihtolomat) ja lapsen satunnaisia poissaoloja ei lasketa säännöllisiin poissaoloihin.

Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen asiakasmaksut

Maksutonta esiopetusta annetaan esiopetuspäivinä neljä (4) tuntia päivässä.

Esiopetus (20 h) ja varhaiskasvatus yhteensä tuntia viikossa	Asiakasmaksu kokoaikaisesta maksusta
vähintään 45 h	80 %
yli 35 – alle 45 h	60 %

enintään 35 h

45 %

Jos lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta koulujen joulu-, hiihto- ja kesäloma-aikoina, peritään asiakasmaksut ko. ajalta kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun mukaan.

Tilapäinen varhaiskasvatus ja leikkitoiminta

Tilapäisestä yli viisi tuntia päivässä kestävästä varhaiskasvatuksesta peritään 28 €/pv ja enintään viisi tuntia päivässä kestävästä varhaiskasvatuksesta 15 €/pv. Toisista lapsista yli viisi tuntia päivässä kestävästä varhaiskasvatuksen maksu on 15 €/pv ja enintään viisi tuntia kestävästä varhaiskasvatuksen maksu 8 €/pv. Leikkitoiminnasta peritään 10 €/2h.

Poissaolojen vaikutus varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun

Kuukausimaksu peritään myös poissaolopäiviltä seuraavin poikkeuksin:

- 1 Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, maksua ei peritä lainkaan.
- 2 Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta vähintään 11 toimintapäivää kalenterikuukaudessa, maksuna peritään puolet kuukausimaksun määrästä.
- 3 Jos lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta muusta syystä kuin sairautensa vuoksi kalenterikuukauden kaikkina päivinä, maksuna peritään puolet kuukausimaksun määrästä.

Muutoin peritään aina täysi kuukausimaksu, vaikka lapsi olisi ollut läsnä vain yhden ainoan päivän.

Varhaiskasvatuksen alkaminen ja päättyminen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu peritään päätöksen mukaisesta aloituspäivästä alkaen. Jos lapsen varhaiskasvatuspaikka irtisanotaan, laskutus päättyy varhaiskasvatuksen päättymispäivään. Irtisanomisaika on kaksi viikkoa.

.....

Puheenjohtaja Mollgren ehdotti jäsen Laitisen ja jäsen Tuomelan kannattamana selvittämään mahdollisuutta myöntää maksuhojennus mm. koskien kesäkuukausia ennakoon ilmoitettujen poissaolopäivien mukaisesti. Valiokunnan jäsenet olivat asiasta yksimielisiä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Valiokunta pyytää selvittämään, olisiko kannattavaa mm. kesäkuukausina antaa maksuhojennusta ennakoon ilmoitetuista poissaolopäivistä.